

ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

“ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੈਧ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ।”

(11) ਮੌਜੂਦਾ 3 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੋਂ Pthe1 ਅਪੀਲ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ 1987 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਡਾ: ਸਰੋਜਨੀ ਸਕਸੇਨਾ, ਜੇ

ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਮਹਾਜਨ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, —ਜਵਾਬਦਾਰ

Crl. 1997 ਦੇ 629 ਆਰ

3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1998

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 — S.138— ਚੈਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ — 7 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੈਕ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ — ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ — ਅਵੈਧ ਹੋਣ 'ਤੇ 7 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਨੋਟਿਸ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੈਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ

ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। Addl ਦਾ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਆਰਡਰ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਮੀਤ ਮਹਾਜਨ

ਐਚ.ਐਸ. ਭੁੱਲਰ, ਐਡਵੋ I ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਨਿਰਣਾ

ਡਾ: ਸਰੋਜਨੀ ਸਕਸੈਨਾ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਗਰਗ, ਵਧੀਕ ਦੁਆਰਾ 6 ਮਾਰਚ, 1997 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਲੋਅਰ ਗੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਐਕਟ' ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2) ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੋਟਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ।

(3) ਕੇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 15 ਅਗਸਤ, 1991 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 53,400 ਰੁਪਏ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਚੈੱਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 10 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਅਤੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 258 ਸੀਆਰ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪੀਸੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਪ ਮੰਡਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਠਾਨਕੋਟ - ਨੇ 8 ਜੂਨ, 1995 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(4) ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ ਗਰਗ, ਵਧੀਕ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਜਿਸ ਨੇ 28 ਮਾਰਚ, 1997 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ

ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ, ਐਮਬੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਲਿਮਿਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਾਧੂ ਰਾਮ, (3-ਏ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ 7 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ, ਸੰਮਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੋਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਹੇਠ:-

(6) 138. ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕਮੀ, ਆਦਿ ਲਈ ਚੈੱਕ ਦਾ ਅਪਮਾਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬੈਂਕਰ ਕੋਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਚੈੱਕ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੈੱਕ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ-

- (a) ਚੈੱਕ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (b) ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਚੈੱਕ ਦੇ ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਚੈੱਕ ਦੇ ਦਰਾਜ਼ ਨੂੰ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਰਸੀਦ; ਅਤੇ _____

(3-ਏ) 1993 (ਪੂਰਤੀ) ਸੀਸੀ ਕੇਸ 106

- (c) ਅਜਿਹੇ ਚੈੱਕ ਦਾ ਦਰਾਜ਼ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਦੇ ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।"

(6) ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਮੰਤ ਬਨਾਮ ਕੇਜੀਐਨ ਟਰੇਡਰਜ਼ (4), ਅਤੇ ਜਰਮਨ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰੀਸ਼ ਸੀ. ਦੁੱਗਲ ਏਜੰਸੀਆਂ (5) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਤਹਿਤ 15 ਦਿਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਅਵੈਧ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਘੱਟ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(7) ਆਰ 1 ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੋ। ਏਸੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐੱਮ. ਰਾਜਨ ਇਜ਼ਾਕੁਡੀਵਿਲਾ ਵੀਡੂ (6) ਅਤੇ ਗੋਪਾ ਦੇਵੀ ਓੜਾ ਬਨਾਮ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਲ (7), ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ. ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਅਵੈਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਲ. ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਨ 'ਚ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਪੈ ਗਏ ਹਨ।

(9) ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਦਰਾਜ਼ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ:-

“...ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੰਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਾਢੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ, ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(10) ਗੋਪਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

- (4) 19951.SJ (ਬੈਂਕਿੰਗ) 35
- (5) 1997 (1) ਆਰਸੀਆਰ 412
- (6) 1997 CrL. ਐਲਜੇ 1939
- (7) 1997 ISJ (ਬੈਂਕਿੰਗ) 542

“ਇਸ ਲਈ, ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਜਾਂ ਛੋਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਡਰਾਅ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।”

(11) ਜਰਮਨ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਅਤੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਰਕਮ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਸ਼ੀ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(12) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਕੇਸ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਚੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਛੋਟੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਗੋਪਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵੀ ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

(13) ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਅ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਾਜ਼ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਕਿ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138(ਬੀ) ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਦਾ ਦਰਾਜ਼ ਮੰਗਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(14) ਸਾਮੰਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

“ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ—ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਖਰਾਬ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੈੱਕ ਦਾ ਦਰਾਜ਼ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੁਰਮ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 16 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ।

(15) ਜਰਮਨ ਰੈਮੇਡੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਨੇ 11 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚੈੱਕ ਦੇ ਦਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਾਜ਼ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦਰਾਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ 11 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਪੱਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ।

(16) ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਡਿਕਸਨ ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਆਰ ਮਨੋਹਰਨ (8) ਕੇਸ 245 ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 138(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ 7 ਜਾਂ 10 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ rI ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(17) ਮਨੀਵਨ ਬਨਾਮ ਐਵਰ ਕਿੰਗ ਗਾਰਮੈਂਟਸ (9) ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 138 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(18) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਚੈੱਕੀ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। Addl ਦਾ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਆਰਡਰ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(19) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1998 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਐਨ.ਕੇ.ਸ਼ੇਖੀ ਜੋ

ਪਰਮਜੀਤ ਰਾਏ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1997 ਦਾ CWP 259

30 ਜੂਨ, 1998

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16—ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ, 1977 — ਉਪ-ਨਿਯਮ 8 ਅਤੇ 9 — ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਜੋ ਭਰਤੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ— ਕੋਈ ਕੋਟਾ ਨਹੀਂ

(8) (1995) 83 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 245

(9) (1995) 83 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 473